

Innhold:

- [Kjørehastighet tresking rødkløver](#)
- [Høsting og pussing av engkveinfrøeng](#)
- [Høstbehandling - grunnlag for neste års avling](#)
- [Høstetid rødkløver](#)

Kjørehastighet tresking rødkløver

For øvrig må vi alltid regne med lavest mulig framdriftshastighet ved tresking av rødkløverfrø. En norsk undersøkelse i 2016 viste at frøspillet over er halmristerne og såldkassa økte fra 21 til 39 % når framdriftshastigheten økte fra 1 til 3 km/t. En viktig årsak til det store spillet var trolig at den relative luftfuktigheten ved tresking var rundt 80%, noe som kan ha ført til seige hamser og dårlig uttresking. Vi anbefaler derfor å avbryte treskinga av rødkløverfrøenga før luftfuktigheten går over 70% om ettermiddagen.

Følgende treskerinnstillinger anbefales:

	Periferi- hastighet, m/sek	Treskespalte foran, med mer	Treskespalte bak, mm	Agsåld og returrist mm	Frøsåld, mm
Diploide sorter	25-30	6-8	3-4	12-14	8-10
Tetraploide sorter	20-25	8-10	4-6	12-14	8-10

Høsting og pussing av engkveinfrøeng

Minner om resultatene av høstetidsforsøk som ble presentert i Jord- og Plantekultur 1999 som konkluderer med at høsting ikke skal utsettes unødige

1. Frøeng av engkvein når ikke fysiologisk modning (maksimal frøavling) før vanninnholdet i frøet er kommet under 25 prosent.
2. Ved direktetresking av engkveinfrøeng med 20-25 prosent vann i frøet vil en sjelden få berga mer enn 60-80 prosent av frøavlinga. Når vanninnholdet kommer under 20 prosent, er imidlertid frøenga utsatt for dryssing i uværsperioder. Dette betyr at engkveinfrøavlere bør satse på to gangers tresking.
3. Frøeng av engkvein bør treskes i solskinn og ved lav luftfuktighet.
4. Engkveinfrøet er robust mot treskeskader og det vil bedre uttreskinga om en øker slagerhastigheten til 25-30 m/s allerede ved første gangs tresking.
5. Høsting av engkvein er tidkrevende, og frøavlere med store arealer kan ikke regne med å få unnagjort direktetreskinga av hele arealet under absolutt optimale forhold. Desto viktigere er det at en iallfall på en del av arealet starter litt tidlig og heller baserer seg på to gangers tresking.

Etter tresking av engkvein skal halmen fjernes og stubben bør pusses ned (til 5-6 cm) kort tid etter tresking (og halmfjerning). Stubben kan ligge, det er ikke nødvendig å fjerne den. Dersom en utsetter pussing av stubben til slutten av september bør stubben også fjernes om den var lang, over 15 cm.

Høstbehandling - grunnlag for neste års avling

Gjødsling og pussing/slått av frøenga kan være avgjørende for en god frøavling neste år, ingen enger skal ha lang stubb stående vinteren over.

Engsvingel

Det ideelle for engsvingel er pussing av stubb og gjødsling kort tid etter frøtresking med en vårbrenning/vårpussing av daugras. Denne behandlingen passer ikke godt for alle, både fordi det er ønske om å høste gjenvekst til fôr og fordi det ikke er godt egnet med vårbrenning mange steder. Der det gjødsles for å høste gjenveksten vil 4-5 kg N/daa passe, ikke behov for ny gjødsling etter slått. Slåtten må høstes innen 10.september, engsvingel er utsatt for frostskaade og en har i gjennomsnitt litt dårligere avling når det er høstet fôr på enga om høsten enn når den går inn i vinteren med en «fell». Pussehøgde 5-10 cm. I gjenlegget er det viktig med høstgjødsling og lav stubbhøgde, dersom det ligger an til sein tresking av dekkveksten så bør en gjødsle før tresking, ca 1. september.

Rødsvingel

Behovet for pussing øker med alder på enga og med mengden på gras som pusses vekk. I forsøk har det vært opp til 40% meravling for å pusse og fjerne daugras og gjenvekst i forhold til å ikke gjøre noe om høsten. Dersom enga er tynn (gitt liten avling i 1.året) vil behovet for pussing og fjerning av stubb og gjenvekst være liten, da kan det være tilstrekkelig å slå ned stubben med en beitepusser/halmsnitter. Pussehøgde 3-5 cm. Enga skal pusses seinest innen 15.september men ideelt i god tid før det, og er det mye masse så må den fjernes. Gjødsling med ca 4 kg N/daa.

Timotei

Dersom stubblengden er over 15 cm etter siste tresking bør en kjøre over med en halmsnitter og kutte den ned til 5-10 cm. Normalt er det kun i gjenleggsåret at en gjødsler om høsten, en har ikke fått meravling i forsøk ved høstgjødsling i frøåra. Høstgjødsling for å ta en fôravling av gjenveksten mener vi en trygt kan gjøre, men heller ikke timotei skal en høste enga seint og i mange tilfeller vil gjenveksten bli for liten til at det er særlig aktuelt.

Engrapp

Engrappenga skal kort fortalt pusses tidlig og gjødsles seint. I praksis avpussing i august/september, seinest 15.september og gjødsling, 4-5 kg N/daa de siste dagene av september. Noen ganger kan gjenveksten være ubetydelig, da er ikke pussing aktuelt, men en skal uansett ikke ha lang stubb.

Engkvein

Fjern frøhalm (forsøk har vist 10-15% avlingsreduksjon ved bare å kutte frøhalmen) og puss ned lang stubb (ned til ca 5 cm) straks etter tresking. Ytterligere pussing er neppe nødvendig (det anlegges forsøk på Landvik nå for å undersøke dette nærmere). Høstgjødsling ca 1.september (eller straks etter tresking) med 2-6 kg N/daa, minst til Nor og mest til Leikvin, Leirin midt i mellom.

Strandrør

Høstgjødsling bør være gjennomført nå, dersom den ikke har fått gjødsel bør det gjøres så snart som mulig (ca 7 kg N/daa). Gjenveksten skal ikke pusses ned, strandrør har behov for å ta vare på opplagsnæring som er i de lange skuddene sjøl om gjenveksten kan bli betydelig.

Bladfaks

Puss ned stubb straks etter tresking og gjødsle med 4-5 kg N/daa i første halvdel av september. I begynnelsen av oktober er det aktuelt å pusse ned enga til 5-10 cm, det gjelder både gjenlegg og i frøåra. Bladfaks skal i motsetning til strandrør ikke ha lange skudd når den går inn i vinteren.

Hundegras

Hvis gjenveksten av hundegras er stor er det en fordel å pusse enga i begynnelsen av september. Hundegras skal ha 3-4 kg N på samme tidspunkt, uavhengig av gjenvekst.

Sauesvingel

I sauesvingel er det svært viktig at frøhalmen fjernes og enga pusses til 4-5 cm, det bør være gjort nå. 4-5 kg N gis ca 1. oktober. I gjenleggsårets er det sjelden behov for pussing, men gjenlegget bør få 4-7 kg N i løpet av høsten, gjerne fordelt på 2 tidspunkter.

Høstedag i rødkløver

hos Andreas Eilerås, Tønsberg, kan bli midt i uke 37.

Forventet nedsviing først i kommende uke og med 7-10 dager fra sviing til høsting. Beskjed sendes ut til alle frøavlere når (på kort varsel) når vi vet nøyaktig tidspunkt.

Jørn Ketil Brønstad	Norsk Landbruksrådgiving Trøndelag	959 04 768
Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Østafjells	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissinger	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860